

İletişim Fakültesi / Medya ve Görsel Sanatlar Programı

2024 - 2025 Eğitim Öğretim Yılı

İLETİŞİM KURAMLARI

Syllabus

Dersin Tanımı					
Adı	Kodu	Yarıyıl	T+U Saat	Kredi	AKTS
İLETİŞİM KURAMLARI	MGS2150430	Güz Dönemi	3+0	3	5
Ön Koşul Dersleri					
Önerilen Seçmeli Dersler					
Dersin Dili	Türkçe				
Dersin Seviyesi	Lisans				
Dersin Türü	Zorunlu				
Dersin Koordinatörü	Dr.Öğr.Üye. Asena TEMELLİ COŞGUN				
Dersi Verenler	Dr.Öğr.Üye. Asena TEMELLİ COŞGUN				
Dersin Yardımcıları					
Dersin Amacı	İletişim ve medya çalışmaları alanında geliştirilen yaklaşım, kuram ve modelleri genel sosyal teoriyle ilişkisi içinde ele almaktır. Bu doğrultuda değerlendirilen kuramların temel kavram ve savları ortaya konulurken, söz konusu kuramların üretildiği tarihsel, kültürel ve entelektüel bağlamın belirlenmektedir.				
Dersin İçeriği	Bu ders; "İletişim", "medya", "kitle iletişim araçları", "iletişim kuramları", "iletişim çalışmaları" ve "medya çalışmaları" kavramlarının değerlendirilmesi ve İletişim kuramlarına ilişkin yapılan dönemleştirme ve sınıflandırmalar,Toplum ve İletişim; Yüz Yüze İletişimden Kitle İletişimine; İletişim Çalışmalarının Tarihsel Gelişimi; Kitle İletişim Çalışmalarında Farklı Yönelimler,Kitle Toplumu Kavramı ve Kitle Toplununun Gelişimi; Kitle Kültürü; Kitle Toplumu Kuramcıları ve Yaklaşımları; Kitle İletişim Araçlarının Rolü,Ana Akım İletişim Kuramları ve Eleştirel İletişim Kuramlarının Karşılaştırmalı Analizi; Erken Dönem Amerikan İletişim Çalışmaları I: Chicago Okulu: Okulun Felsefesi, İletişimin Merkeziliği, Sembolik Etkileşimcilik, Okula Gelen Temel Eleştiriler,Ana Akım İletişim Yaklaşımlarının Gelişimi, Temel Özellikleri; Ana Akım Yaklaşımlarda Güçlü Etkiler Paradigması (Walter Lippmann ve Kamuoyu, Laswell'in İletişim Yaklaşımı, Sihirli Mermi/Hipodermik İğne Modeli, Shannon ve Weaver'ın Enformasyon Kuramı),Ana Akım İletişim Çalışmalarında Sınırlı Etkiler Paradigması (Hovland ve ikna, İki Aşamalı Akış Kuramı, Kullanımlar ve Doyumlar); Yeniden Güçlü Etkiler Paradigması (Gündem Belirleme, Çerçeveleme Kuramı, Bağımlılık Kuramı, Suskunluk Sarmalı),Ekme/yetiştirme kuramı ve kültürel göstergeler projesi (George Gerbner), Diğer Kuramlar ve Modeller: Eşik Bekçiliği Modeli, Bilgi Eksikliği Hipotezi, Yeniliklerin Yayılması Modeli, Riley ve Riley'nin Sosyolojik Modeli, Psikolojik Kuramlar: Festinger'in Bilişsel Uyumsuzluk Kuramı, ABX Denge Modeli, Westley ve MacLean'ın Aracılanmış İletişim Modeli; İletişime Teknolojik Yaklaşımlar (H. Innis ve McLuhan),Eleştirel İletişim Kuramları: Frankfurt Okulu, Eleştirel Teori ve Kültür Endüstrisi (Adorno ve Horkheimer),İngiliz Kültürel Çalışmaları: Raymond Williams ve Akış Kuramı, Stuart Hall-Kodlama/Kodaçımı, Kültür ve Popüler Kültür,Gramsci ve Hegemonya- "Rıza Kavramı", Louis Althusser Devletin İdeolojik Aytıkları, Yapısalcı Dilbilim ve Göstergibilim (Saussure ve Barthes),İletişimin Ekonomi Politikası: Şirketleşme Süreci, İletişimin Metalaşması, Küreselleşme, Neoliberal Politikalar ve Yeni Kapitalizm, Tüketim Toplumu ,Michel Foucault ve Gözetim Toplumu,Jean Baudrillard ve Hipergeçerlik Kavramı,Küreselleşme ve İletişim: Manuel Castells Enformasyon Çağı, İletişimin Gücü; konularını içermektedir.				
Dersin Öğrenme Kazanımları				Öğretim Yöntemleri	Ölçme Yöntemleri
"İletişim", "medya", "kitle iletişim araçları", "iletişim kuramları", "iletişim çalışmaları" ve "medya çalışmaları" kavramlarını tanımlar.				19, 9	A
Kitle toplumu ve kitle kültürü yaklaşımının medya kavrayışını açıklar.				19, 9	A
Güçlü etki yaklaşımını ve sırına/hipodermik iğne modelini açıklar.				19, 9	A
Psikoloji ve sosyal psikolojiye dayalı iletişim araştırmalarını, uyutucu etki ve eşik bekçisi kavramını açıklar.				19, 9	A
Güçlü etki yaklaşımı, iletişimin iki aşamalı akışı kuramı ve kanaat önderi kavramını açıklar.				19, 9	A
Kullanımlar ve doyumlar kuramının temel savlarını ve temsilcilerini açıklar.				19, 9	A
Chicago Okulu'nun iletişim ve medya araştırmalarını değerlendirir.				19, 9	A
Eleştirel iletişim kuramlarını açıklar.				19, 9	A
Öğretim Yöntemleri	19: Beyin Fırtınası Tekniği, 9: Anlatım Yöntemi				
Ölçme Yöntemleri	A: Klasik Yazılı Sınav				
Ders Akışı					
Sıra	Konular	Ön Hazırlık			
1	"İletişim", "medya", "kitle iletişim araçları", "iletişim kuramları", "iletişim çalışmaları" ve "medya çalışmaları" kavramlarının değerlendirilmesi ve İletişim kuramlarına ilişkin yapılan dönemleştirme ve sınıflandırmalar	Levent Yaylagül Kitle İletişim Kuramları ss. 13-37Burak Özçetin Kitle İletişim Kuramları ss.21-34			
2	Toplum ve İletişim; Yüz Yüze İletişimden Kitle İletişimine; İletişim Çalışmalarının Tarihsel Gelişimi; Kitle İletişim Çalışmalarında Farklı Yönelimler	Levent Yaylagül Kitle İletişim Kuramları ss. 13-37			
3	Kitle Toplumu Kavramı ve Kitle Toplununun Gelişimi; Kitle Kültürü; Kitle Toplumu Kuramcıları ve Yaklaşımları; Kitle İletişim Araçlarının Rolü	Burak Özçetin Kitle İletişim Kuramları ss. 39-54			
4	Ana Akım İletişim Kuramları ve Eleştirel İletişim Kuramlarının Karşılaştırmalı Analizi; Erken Dönem Amerikan İletişim Çalışmaları I: Chicago Okulu: Okulun Felsefesi, İletişimin Merkeziliği, Sembolik Etkileşimcilik, Okula Gelen Temel Eleştiriler	Levent Yaylagül Kitle İletişim Kuramları ss. 29-37Burak Özçetin Kitle İletişim Kuramları ss. 57-82			
5	Ana Akım İletişim Yaklaşımlarının Gelişimi, Temel Özellikleri; Ana Akım Yaklaşımlarda Güçlü Etkiler Paradigması (Walter Lippmann ve Kamuoyu, Laswell'in İletişim Yaklaşımı, Sihirli Mermi/Hipodermik İğne Modeli, Shannon ve Weaver'ın Enformasyon Kuramı)	Levent Yaylagül Kitle İletişim Kuramları ss. 55-58Burak Özçetin Kitle İletişim Kuramları ss. 85-97			
6	Ana Akım İletişim Çalışmalarında Sınırlı Etkiler Paradigması (Hovland ve ikna, İki Aşamalı Akış Kuramı, Kullanımlar ve Doyumlar); Yeniden Güçlü Etkiler Paradigması (Gündem Belirleme, Çerçeveleme Kuramı, Bağımlılık Kuramı, Suskunluk Sarmalı)	Burak Özçetin Kitle İletişim Kuramları ss. 99-128			
7	Ekme/yetiştirme kuramı ve kültürel göstergeler projesi (George Gerbner), Diğer Kuramlar ve Modeller: Eşik Bekçiliği Modeli, Bilgi Eksikliği Hipotezi, Yeniliklerin Yayılması Modeli, Riley ve Riley'nin Sosyolojik Modeli, Psikolojik Kuramlar: Festinger'in Bilişsel Uyumsuzluk Kuramı, ABX Denge Modeli, Westley ve MacLean'ın Aracılanmış İletişim Modeli; İletişime Teknolojik Yaklaşımlar (H. Innis ve McLuhan)	Burak Özçetin Kitle İletişim Kuramları ss. 128-153Levent Yaylagül Kitle İletişim Kuramları ss. 61-72			
8	Eleştirel İletişim Kuramları: Frankfurt Okulu, Eleştirel Teori ve Kültür Endüstrisi (Adorno ve Horkheimer)	Burak Özçetin Kitle İletişim Kuramları ss. 161-173			
9	İngiliz Kültürel Çalışmaları: Raymond Williams ve Akış Kuramı, Stuart Hall-Kodlama/Kodaçımı, Kültür ve Popüler Kültür	Burak Özçetin Kitle İletişim Kuramları ss. 181-200			

İletişim Fakültesi / Medya ve Görsel Sanatlar Programı**2024 - 2025 Eğitim Öğretim Yılı****İLETİŞİM KURAMLARI****Syllabus**

Ders Akışı		
Sıra	Konular	Ön Hazırlık
10	Gramsci ve Hegemonya- "Rıza Kavramı", Louis Althusser Devletin İdeolojik Aygıtları, Yapısalcı Dilbilim ve Göstergibilim (Saussure ve Barthes)	Levent Yaylağül Kitle İletişim Kuramları ss. 113-130
11	İletişimin Ekonomi Politikası: Şirketleşme Süreci, İletişimin Metalaşması, Küreselleşme, Neoliberal Politikalar ve Yeni Kapitalizm, Tüketim Toplumu	Burak Özçetin Kitle İletişim Kuramları 207-226Armand Mattelart Beyin İğfal ŞebekesiJ. Baudrillard Tüketim Toplumu
12	Michel Foucault ve Gözetim Toplumu	Aldous Huxley- Cesur Yeni DünyaGeorge Orwell -1984Neil Postman- TV Öldüren Eğlence
13	Jean Baudrillard ve Hipergeçerlik Kavramı	The Truman Show Film İzlemesiThe Great Hack Belgesel Film İzlemesi
14	Küreselleşme ve İletişim: Manuel Castells Enformasyon Çağı, İletişimin Gücü	Burak Özçetin Kitle İletişim Kuramları ss. 262-265Levent Yaylağül Kitle İletişim Kuramları ss. 193-204
Değerlendirme Yöntemleri		Sınava Katkısı
Ara Sınav		40
Genel Sınav		60

Kaynaklar	
1.	R. Kaya, İktidar Yumağı: Medya-Sermaye-Devlet. Ankara: İmge Kitabevi. sf. 23-33 ve 44-64, 2009.
2.	D. Laughey, Medya Çalışmaları: Teoriler ve Yaklaşımlar. Çev. Ali Toprak. İstanbul: Kalkedon. sf. 9-24, 2010
3.	A. Swingewood, Kitle Kültürü Efsanesi. Çev. Aykut Kansu. Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları. sf. 17-29, 1996
4.	M. Bourse ve H. Yücel İletişim Bilimlerinin Serüveni. İstanbul: Ayrıntı Yayınları. sf. 78-84, 2012
5.	D. Laughey, Medya Çalışmaları: Teoriler ve Yaklaşımlar. Çev. Ali Toprak. İstanbul: Kalkedon. sf. 39-44, 2010
6.	E. Maigret, Medya ve İletişim Sosyolojisi. Çev. Halime Yücel. İstanbul: İletişim Yayınları. sf. 69-81, 2011
7.	J. Fiske, İletişim Çalışmalarına Giriş. 2. baskı. Çev. Süleyman İrvan. Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları. sf. 194-202, 2003
8.	O. Morva, Chicago Okulu: Pragmatik Sosyal Teoride İletişimin Keşfi. İstanbul: Doruk Yayınları. sf. 85-143, 2013
9.	D. McQuail ve S. Windahl İletişim Modelleri: Kitle İletişim Çalışmalarında. Çev. Konca Yumlu. Ankara: İmge Yayınevi. sf. 127-131, 2005
10.	E. Noelle-Neumann, "Suskunluk Sarmalı Kuramı'nın Medyayı Anlamaya Etkisi." Medya Kültür Siyaset. Der. Süleyman İrvan. 2. Basım. Ankara: Alp Yayınları. sf. 379-391, 2002
11.	N. Stevenson, Medya Kültürleri: Sosyal Teori ve Kitle İletişimi. Çev. Göze Orhon ve Barış Engin Aksoy. Ankara: Ütopya Yayınevi. ("Marshall McLuhan ve Kültürel Araçlar" bölümü sf. 195-216), 2008
12.	N. Türkoğlu, İletişim Bilimlerinden Kültürel Çalışmalara Toplumsal İletişim: Tanımlar, Kavramlar, Tartışmalar. İstanbul: Urban Kitap. sf. 123-139, 2010
13.	J. Tomlinson, John Kültürel Emperyalizm: Eleştirel Bir Giriş. Çev. Emrehan Zeybekoğlu. İstanbul: Ayrıntı Yayınları. sf. 57-74, 1999
14.	N. Chomsky ve E. S. Herman Rızanın İmalatı: Kitle Medyasının Ekonomi Politikası. Çev. Ender Abadoğlu. İstanbul: Aram Yayıncılık. sf. 75-120, 2006